

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญเกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการแก้ปัญหา นักเรียนชั้นประถมศึกษาที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ จึงกำหนดเป้าหมายให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ต้องอ่านออกเขียนได้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ขึ้นไปต้องอ่านคล่องเขียนคล่อง ซึ่งนโยบายดังกล่าวเป็นจุดเน้นสำคัญ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้ดำเนินการพัฒนาและประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพนักเรียนในระดับชั้นต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผลการประเมินยังใช้เป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จในการดำเนินการจัดการศึกษาตามนโยบายและจุดเน้นของสังกัดด้วยในปี 2561 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้ดำเนินการพัฒนานักเรียนด้านการอ่านการเขียน และประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปลายภาคเรียนที่ 1 (เดือนสิงหาคม 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้วิเคราะห์และสรุปผลการดำเนินงานด้านการอ่านการเขียนตามนโยบายของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2561 โดยสรุปจำแนกเป็น 7 ประเด็น ดังนี้

1. ผลการประเมินการอ่านการเขียนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนทั้งหมด 2,118 คน เป็นเด็กบกพร่องจำนวน 142 คน เป็นเด็กปกติจำนวน 1,976 คน มีผลการประเมินด้านการอ่านออกเสียง อยู่ในระดับดีมากจำนวน 1,346 คน คิดเป็นร้อยละ 68.11 ระดับดีจำนวน 359 คน คิดเป็นร้อยละ 18.16 ระดับพอใช้จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10 และระดับปรับปรุงจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 4.60

ผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่อง อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1,247 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10 ระดับดีจำนวน 516 คน คิดเป็นร้อยละ 26.11 ระดับพอใช้จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 7.89 และระดับปรับปรุง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 2.88

ผลการประเมินด้านการเขียนคำ อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1,271 คน คิดเป็นร้อยละ 64.32 ระดับดีจำนวน 371 คน คิดเป็นร้อยละ 18.77 ระดับพอใช้จำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 10.93 และระดับปรับปรุง จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 5.97

ผลการประเมินด้านการเขียนเรื่องอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1,400 คน คิดเป็นร้อยละ 70.85 ระดับดีจำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 16.29 ระดับพอใช้จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 7.48 และระดับปรับปรุง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 5.36

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนทั้งหมด 1,983 คน เป็นเด็กบกพร่อง จำนวน 275 คน เป็นเด็กปกติ จำนวน 1,708 คน มีผลการอ่านประเมินด้านการอ่านออกเสียง อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1,340 คน คิดเป็นร้อยละ 78.45 ระดับดีจำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 ระดับพอใช้จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 7.46 และระดับปรับปรุงจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 1.19

ผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่องอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 415 คน คิดเป็นร้อยละ 24.29 ระดับดีจำนวน 875 คน คิดเป็นร้อยละ 51.22 ระดับพอใช้จำนวน 386 คน คิดเป็นร้อยละ 22.59 และระดับปรับปรุงจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 1.87

ผลการประเมินด้านการเขียนคำ อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 964 คน คิดเป็นร้อยละ 56.44 ระดับดีจำนวน 450 คน คิดเป็นร้อยละ 26.34 ระดับพอใช้จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 13.34 และระดับปรับปรุงจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 3.98

ผลการประเมินด้านการเขียนเรื่อง อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 860 คน คิดเป็นร้อยละ 50.35 ระดับดีจำนวน 570 คน คิดเป็นร้อยละ 33.37 ระดับพอใช้จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 13.58 และระดับปรับปรุงจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 2.69

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนทั้งหมด 2,004 คน เป็นเด็กบกพร่อง จำนวน 321 คน เป็นเด็กปกติ จำนวน 1,683 คน มีผลการประเมินด้านการอ่านออกเสียง อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 1,298 คน คิดเป็นร้อยละ 77.12 ระดับดีจำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 15.62 ระดับพอใช้จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 5.64 และระดับปรับปรุงจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 1.60

ผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่อง อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 332 คน คิดเป็นร้อยละ 19.72 ระดับดีจำนวน 841 คน คิดเป็นร้อยละ 49.97 ระดับพอใช้จำนวน 460 คน คิดเป็นร้อยละ 27.33 และระดับปรับปรุงจำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 2.97

ผลการประเมินด้านการเขียนคำ อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 818 คน คิดเป็นร้อยละ 48.60 ระดับดีจำนวน 512 คน คิดเป็นร้อยละ 30.42 ระดับพอใช้จำนวน 262 คน คิดเป็นร้อยละ 15.56 และระดับปรับปรุงจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 5.40

ผลการประเมินด้านการเขียนเรื่อง อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 860 คน คิดเป็นร้อยละ 51.09 ระดับดีจำนวน 600 คน คิดเป็นร้อยละ 35.65 ระดับพอใช้จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 และระดับปรับปรุงจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 0.23

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนทั้งหมด 2,077 คน เป็นเด็กบกพร่อง
จำนวน 333 คน เป็นเด็กปกติ จำนวน 1,744 คน

ผลการประเมินด้านการอ่านตามหลักการใช้ภาษา อยู่ในระดับดีมาก
จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 15.53 ระดับดีจำนวน 731 คน คิดเป็นร้อยละ 41.91
ระดับพอใช้จำนวน 538 คน คิดเป็นร้อยละ 30.84 และระดับปรับปรุงจำนวน 204 คน
คิดเป็นร้อยละ 11.69

ผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่อง อยู่ในระดับดีมากจำนวน 207 คน
คิดเป็นร้อยละ 11.86 ระดับดีจำนวน 612 คน คิดเป็นร้อยละ 35.09 ระดับพอใช้
จำนวน 786 คน คิดเป็นร้อยละ 45.06 และระดับปรับปรุงจำนวน 139 คน
คิดเป็นร้อยละ 7.39

ผลการประเมินด้านการเขียนสรุปใจความสำคัญ อยู่ในระดับดีมาก จำนวน
617 คน คิดเป็นร้อยละ 35.37 ระดับดีจำนวน 779 คน คิดเป็นร้อยละ 44.66
ระดับพอใช้จำนวน 297 คน คิดเป็นร้อยละ 17.02 และระดับปรับปรุงจำนวน 51 คน
คิดเป็นร้อยละ 2.92

ผลการประเมินด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ อยู่ในระดับดีมาก
จำนวน 641 คน คิดเป็นร้อยละ 36.75 ระดับดีจำนวน 732 คน คิดเป็นร้อยละ
41.97 ระดับพอใช้จำนวน 311 คน คิดเป็นร้อยละ 17.83 และระดับปรับปรุง
จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 3.44

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียนทั้งหมด 2,064 คน เป็นเด็กบกพร่อง
จำนวน 346 คน เป็นเด็กปกติ จำนวน 1,718 คน

ผลการประเมินด้านการอ่านตามหลักการใช้ภาษา อยู่ในระดับดีมาก
จำนวน 288 คน คิดเป็นร้อยละ 16.76 ระดับดีจำนวน 902 คน คิดเป็นร้อยละ 52.50
ระดับพอใช้จำนวน 437 คน คิดเป็นร้อยละ 25.43 และระดับปรับปรุงจำนวน 91 คน
คิดเป็นร้อยละ 5.29

ผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่อง อยู่ในระดับดีมากจำนวน 100 คน
คิดเป็นร้อยละ 5.82 ระดับดีจำนวน 462 คน คิดเป็นร้อยละ 26.89 ระดับพอใช้
จำนวน 974 คน คิดเป็นร้อยละ 56.69 และระดับปรับปรุงจำนวน 182 คน
คิดเป็นร้อยละ 10.59

ผลการประเมินด้านการเขียนสรุปใจความสำคัญอยู่ในระดับดีมากจำนวน 567
คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 ระดับดีจำนวน 700 คน คิดเป็นร้อยละ 40.74 ระดับพอใช้
จำนวน 377 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 และระดับปรับปรุงจำนวน 74 คน คิดเป็น
ร้อยละ 4.30

ผลการประเมินด้านการเขียนเรื่องตามจินตนาการ อยู่ในระดับดีมากจำนวน
688 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ระดับดีจำนวน 690 คน คิดเป็นร้อยละ 40.16
ระดับพอใช้จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ 16.99 และระดับปรับปรุงจำนวน 48 คน
คิดเป็นร้อยละ 2.79

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งหมด 2,064 คน เป็นเด็กบกพร่อง
จำนวน 430 คน เป็นเด็กปกติ จำนวน 1,634 คน

ผลการประเมินด้านการอ่านตามหลักการใช้ภาษา อยู่ในระดับดีมาก
จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 16.70 ระดับดีจำนวน 619 คน คิดเป็นร้อยละ 37.88
ระดับพอใช้จำนวน 544 คน คิดเป็นร้อยละ 33.29 และระดับปรับปรุงจำนวน 198 คน
คิดเป็นร้อยละ 12.11

ผลการประเมินด้านการอ่านรู้เรื่อง อยู่ในระดับดีมากจำนวน 210 คน
คิดเป็นร้อยละ 12.85 ระดับดีจำนวน 626 คน คิดเป็นร้อยละ 38.31 ระดับพอใช้
จำนวน 671 คน คิดเป็นร้อยละ 41.06 และระดับปรับปรุงจำนวน 127 คน
คิดเป็นร้อยละ 7.77

ผลการประเมินด้านการเขียนย่อความ อยู่ในระดับดีมากจำนวน 611 คน
คิดเป็นร้อยละ 37.39 ระดับดีจำนวน 636 คน คิดเป็นร้อยละ 38.92
ระดับพอใช้จำนวน 338 คน คิดเป็นร้อยละ 20.68 และระดับปรับปรุงจำนวน 49 คน
คิดเป็นร้อยละ 2.99

ผลการประเมินด้านการเขียนเรียงความ อยู่ในระดับดีมากจำนวน 653 คน
คิดเป็นร้อยละ 39.96 ระดับดีจำนวน 680 คน คิดเป็นร้อยละ 41.61 ระดับพอใช้
จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 15.29 และระดับปรับปรุงจำนวน 51 คน
คิดเป็นร้อยละ 3.12

ผลการประเมินความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน (Reading Literacy) แนว PISA

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 เดือนสิงหาคม 2561 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ภาพรวม
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 31 โรงเรียน พบว่า

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 644 คน เป็นเด็กบกพร่องจำนวน
115 คน และเด็กปกติจำนวน 529 คน มีผลการประเมินความสามารถในการรู้เรื่อง
การอ่านระดับดีมากจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 37.40 ระดับดีจำนวน 184 คน
คิดเป็นร้อยละ 34.80 ระดับพอใช้จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 และระดับ
ปรับปรุง 26 คน คิดเป็นร้อยละ 4.91

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 644 คน เป็นเด็กบกพร่องจำนวน
89 คน และเด็กปกติจำนวน 587 คน มีผลการประเมินความสามารถในการรู้เรื่องการ
อ่านระดับดีมากจำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 9.19 ระดับดีจำนวน 287 คน คิดเป็น
ร้อยละ 48.89 ระดับพอใช้จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 35.09 และระดับปรับปรุง
40 คน คิดเป็นร้อยละ 6.81

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 586 คน เป็นเด็กบกพร่องจำนวน
89 คนและเด็กปกติจำนวน 497 คน มีผลการประเมินความสามารถในการรู้เรื่องการอ่าน
ระดับดีมากจำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 9.05 ระดับดีจำนวน 172 คน

คิดเป็นร้อยละ 34.60 ระดับพอใช้จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 38.22 และระดับปรับปรุง 90 คน คิดเป็นร้อยละ 18.10

**ผลการจัดทำแนวทางพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย (การอ่าน การเขียน)
ผลการดำเนินงานดังนี้**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 และโรงเรียนมีแนวทางการพัฒนาการอ่าน การเขียน นักเรียนทุกระดับชั้น (ดังเนื้อหาในบทที่ 2)

ผลการส่งเสริม สนับสนุนสื่อนวัตกรรมพัฒนาการอ่านการเขียน : ผลการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ได้จัดทำสื่อนวัตกรรมพัฒนาการอ่าน การเขียน ส่งมอบให้โรงเรียนได้นำไปใช้ ดังนี้

- 1) คู่มือการสอนอ่านแจกลูกสะกดคำ
- 2) แนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย (การอ่าน การเขียน) นักเรียนทุกระดับชั้น
- 3) สนับสนุนสื่อส่งเสริมการอ่านเสริมจากบริษัทเอกชน
- 4) แบบฝึกอ่าน ก ไก่
- 5) สระเสียงใส
- 6) แบบฝึกการคัดลายมือ

ผลการประกวด Best Practice ด้านการส่งเสริมการอ่าน : ได้แต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน Best Practice ด้านการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดจำนวนทั้งสิ้น 145 โรงเรียน โรงเรียนที่ส่งผลงานเข้าร่วมการแข่งขัน จำนวน 7 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 4.82 ผลการแข่งขัน ดังนี้

ระดับดีเยี่ยม	ได้แก่	โรงเรียนบ้านวังโพน เกียรติบัตรและเงินสด 4,000 บาท
ระดับดีมาก	ได้แก่	โรงเรียนบ้านดอนจำปาดอนสวรรค์ เกียรติบัตร และเงินสด 3,000 บาท
ระดับดี	ได้แก่	โรงเรียนบ้านแพงหนองเหนือ เกียรติบัตร และเงินสด 2,000 บาท
ระดับชมเชย	ได้แก่	โรงเรียนบ้านเลิงใต้ และโรงเรียนบ้านสร้างแก้วหนองโป่ง เกียรติบัตรและเงินสดโรงเรียนละ 1,000 บาท รวมเป็นเงิน 11,000 บาท

ผลการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน : การนิเทศติดตามได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนทุกคนได้เป็นคณะทำงานในการนิเทศติดตาม และประเมินการอ่าน เขียนนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามนโยบาย “เดินหน้าและพัฒนาการอ่านออกเขียนได้” เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ เครื่องมือที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 สร้างขึ้นซึ่งมีผลการประเมินโดยภาพรวม และจำแนกเป็นรายโรงเรียน พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประจำเดือนสิงหาคม 2561 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 2,060 คน เป็นเด็กพิเศษจำนวน 239 คน เป็นเด็กปกติจำนวน 1,821 คน มีผลการประเมินดังนี้

ผลการอ่าน สรุปได้ดังนี้

1) อ่านได้ทันที	จำนวน 1,142 คน คิดเป็นร้อยละ 62.71
2) อ่านได้แต่ต้องสะกดคำด้วย	จำนวน 350 คน คิดเป็นร้อยละ 19.22
3) อ่านได้แต่ช้ามาก	จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 6.37
4) อ่านไม่ได้	จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 11.69

ผลการเขียน สรุปได้ดังนี้

1) เขียนได้ทันที	จำนวน 1,084 คน คิดเป็นร้อยละ 59.52
2) เขียนได้แต่ช้า	จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 8.45
3) เขียนได้แต่ช้ามากและบางคำเขียนผิด	จำนวน 472 คน

คิดเป็นร้อยละ 25.91

4) เขียนไม่ได้	จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 6.09

ผลการอ่านหนังสือ (ไม่รวมหนังสือเรียน) เป็นไปตามเกณฑ์ที่ สพฐ. กำหนด

การอ่านไม่รวมหนังสือเรียน หมายถึง ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่าน เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน ให้เหมาะสมกับวัย โดยอ่านหนังสือต่อปี (ไม่รวมหนังสือเรียน) ดังนี้

ระดับปฐมวัย อ่านหนังสือไม่น้อยกว่า 6 เล่มต่อปี หรือเฉลี่ยวันละ 10 นาที

ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 อ่านหนังสือไม่น้อยกว่า 12 เล่มต่อปี

หรือเฉลี่ยวันละ 30 นาที

ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 อ่านหนังสือไม่น้อยกว่า 14 เล่มต่อปี

หรือเฉลี่ยวันละ 60 นาที

ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 อ่านหนังสือไม่น้อยกว่า 20 เล่มต่อปี

หรือเฉลี่ยวันละ 90 นาที

ผลการอ่านภาพรวมรายชั้นและรายโรงเรียน พบว่า จำนวนนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทั้งสิ้น 18,464 คนอ่านหนังสือเป็นไปตามเกณฑ์ที่ สพฐ.กำหนด จำนวน 15,364 คน คิดเป็นร้อยละ 83.21

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ต่อการดำเนินงานผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการอ่านและพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .66

ข้อเสนอแนะการนำผลการประเมินไปใช้ โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 มีข้อมูลสารสนเทศด้านการอ่านการเขียนนักเรียนรายคนรายโรงเรียน เป็นฐานข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

ช

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาในครั้งต่อไป ควรมีโครงการส่งเสริมการอ่านและพัฒนา
ห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง มีงบประมาณสนับสนุนโรงเรียนนำไปใช้ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้